

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravitelstvo je v Ljubljani, Gradsko štev. 17/L. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čakovnem uradu v Ljubljani 11.053. — Številka telefona 552. — Nastanek za ostanje 500: letno K 100, za pol leta K 95, za četrte leta K 36, mesečno K 20, za tuzemstvo mesečno K 10 vol. — Plača in teži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 8 decembra 1921.

ŠTEV. 133.

Dolžnost vsakega naročnika je, da nam pridobi za l. 1922 vsaj enega novega naročnika.
Razširjajte 'TRGOVSKI LIST' ter pošiljajte upravi naslove novih naročnikov.

Konec portoroške konference.

Zastopnik naše države na konferenci v Portorose g. dr. Otokar Ribač se je vrnil iz Portorose ter se nahaja v Beogradu, da poroča vladi o rezultatih konference.

Po izjavah, ki jih je podal g. dr. Ribač nekaterim časnikarjem, so rezultati konference za našo državo zelo povoljni.

Cilj te konference je vsakomur dobro znan. Šlo se je v glavnem zato, da se promet med državami centralne Evrope čimprej vzpostavi ter oživi. Po mnenju ameriškega delegata reparacijske komisije na Dunaju, polkovnika Schmidta izvirajo vse gospodarske težkoče, v katerih se danes nahajajo države centralne Evrope predvsem iz tega, ker se je vsaka pojedina država izolirala od druge z mejami, ki zabranjujejo svobodni promet. Po mnenju Amerikancov živimo mi še sploh v vojni — ekonomski vojni — ne glede na to, da smo podpisali mirovno pogodbo.

V gospodarskem odseku konference je Italija propagirala princip svobodne trgovine, ter predlagala naj bi vsaka država dovolila popolnoma prost uvoz in izvoz. Akoravno so vse države male antante v principu priznale dobre strani svobodne trgovine, niso vendar mogle z ozirom na vedno ponavljajoče se krize, ter sedanje anormalne razmere, sprjeti tega predloga. Trgovska politika, ki bi slonela na teh principih, bi bila za nove države, kjer si navadno gospodarstvo ni izkopal še dovolj močnih temeljev, za sedaj še riskantna

stvar in bi zamogla posameznim državam občutno škodovati.

Kar se tiče prometa, smo dosegli največji uspeh s tem, da dobi naša država del tujega voznega parka, ki nam bo posebno sedaj v veliko korist.

V splošnem je najvažnejši rezultat te konference dogovor, ki se je sklenil med 7 državami naslednicami o reguliranju mednarodnega železniškega prometa in o carini. Namen tega dogovora je olajšanje mednarodnega prometa za potnike, njih prtljago in blago vobče. Ta dogovor sestoji iz 13 členov, kojih kratko vsebino poznamemo v sledečem:

Čl. 1. vsebuje splošne obveze, da se odstranijo težkoče, ki ovirajo osebni in tovarni promet srednje Evrope ter priporoča državam, da napravijo na mejah potrebne postaje, v kolikor se to še ni zgodilo.

Čl. 2. izraža željo, da bi se vršila obmejna služba na skupnem obmejnem kolodvoru, kjer bi imela tuja država svoje železniško zastopništvo.

Čl. 3 nalaga, da ima v slučaju, da se v eni državi skrči promet, železniška uprava druge države priskočiti na pomoč, da se tako vzdrži izvoz, uvoz in tranzitni promet.

Čl. 4. določa, da se uvedejo nepretrgane zveze za osebne in tovarne vlake, pri čemer se morajo železniške uprave medsebojno podpirati.

Čl. 5. se tiče vzpostavljenja direktnih mednarodnih vlakov in vozov za osebni promet.

Čl. 6. nalaga državam, da sklenejo medsebojne dogovore o tovarnem prometu, osobito transportih živeža, sena, premoga itd.

Čl. 7. nalaga, da se mora bernska konvencija, ki se tiče dogovora o

železniškem tovarnem prometu, kakor tudi vse naknadne naredbe k tej konvenciji, priznati tudi v mednarodnem prometu držav, ki sklenejo pri-jujoči dogovor.

Čl. 8 se tiče direktnih tarifov in nalaga, da bi se ti čimprej upeljali. Do tedaj naj se za mednarodni osebni promet in vsaj za najvažnejše tovarne transporte določi stalen proračun stroškov.

Čl. 9. razglša, da veljajo pri pre-računanju plačila v tuji valuti tečajji, katere določi administracija one železnice, koja pobira tarife.

Čl. 10. vsebuje gotova načela, ki se imajo uporabljati pri obračunih med železniškimi upravami.

Čl. 11. nalaga, da se izvršuje oca-rinjenje na mejah tako, da se zamore odpraviti blago takoj, brez vsakih nepotrebnih zadržkov. Predana prtljaga naj se pregleda na postaji kamor je namenjena, ako je tam carinski urad. Pregled prtljage na meji naj se izvršuje v vlaku. Posamezne določbe o carinjenju vsebuje obširen dodatek.

Čl. 12. določa 6 mesečni odpovedni rok, ne pa prej nego eno leto po-tem, ko stopi dogovor v veljavo.

Čl. 13. se tiče sporov, ki bi nastali o predstoječi konvenciji, ki se naj rešujejo pred mednarodnim razsodiščem, analogno z določili mirov-nega dogovora.

Ta konvencija stopi v veljavo med dvema državama takoj, ko jo ti dve ratificirata. Dodatek, ki se tiče ocarinjenja, vsebuje tudi določilo, da smejo dvorni vlaki pasirati meje po dnevu in po noči, vsak dan brez izje-me, da tranzitno blago ne podleži ocarinjenju itd.

Zeleti je, da bi ta konvencija za-dobila čim prej veljavo, da se tako

odpravijo vse ovire, ki tako neizmer-no škodujejo naši trgovini. Naj bi se osobito olajšave glede ocarinjenja, bodisi osebne prtljage, bodisi tovorov skoro uvedle, da se potniki, kakor tudi tovari rešijo dosedanjih šikan, ki nimajo drugih posledic nego po-trato časa in škodo osobito za trgov-ce in industrialce.

Razvoj železniškega omrežja v Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

Razvoj sueškega prekopa je do-segel razvoj sledeče rezultate:

leta	štev. ladij	nettoprostorina ton	pristojb. v frankih
1870	486	436.609	5.234.000
1875	1494	2.009.984	26.430.791
1880	2026	3.057.422	36.492.620
1885	3624	6.335.753	60.057.260
1890	3389	6.890.094	65.427.230
1895	3484	8.448.383	75.934.358
1900	3441	9.738.152	87.278.481
1905	4116	18.310.442	113.151.808

Da so delnice, ki so bile 1870 ce-ljih 50% pod nominalom, imele sredi že l. 1905 tečaj, 4.625 frankov, toraj nad devetkratno nominalno vrednost. Na razvoj prekopa in tržaškega vprašanja so pozneje odločevalno vplivale prekalpske železnice, ki so medtem, ko se ni Avstrija mogla odločiti k stavbi severne zveze, potegnile ves industrijalni promet južne Nemčije in Porenja na škodo Trsta nase. Od prek-alpskih železnic je bila 1867 zgrajena Brennerska proga, 1871 Mont-Cenis, tem je sledila 1881 gotharska zveza, 1884 arlberška in l. 1905 simplonska in nazadnje 1906/7 karavanska-tur-ska in pirska zveza.

Kronika razvoja hra-nilnic.

Sestavil: I. Mohorič.

(Nadaljevanje.)

Kranjska hranilnica je svojemu zastav-nemu oddelku l. 1835 dovolila 95.000 fl. 5 % posojila. Vsled posledic septem-berskih dogodkov pa je hranilnica skle-nila na občnem zboru dne 28. oktobra 1908 zastavljavnico opustiti in leta 1910 je bila končana likvidacija. Mestna hra-nilnica pa je istočasno osnovala za revne sloje, ki so poprej zastavljali pri kranjski hranilnici mestno zastavnico. Delnega pomena za upravno premoženje hrai-nilnic je bil tudi avstrijski čekovni zakon z dne 3. aprila 1906, na podlagi kate-rega smejo hranilnice vršiti čekovni promet kakor poštna hranilnica in s tem je dana strankam možnost aktivnega tekočega računa. S tem je bila stran-kam na deželi prištedena izguba časa pri osebnem stiku s hranilnico, vlaganje je postalo cenejše in clearing tekočih rač-unov omogočen. Podrobnih statističnih izkazov o uspehih nove institucije do danes še ni, vendar je nesporen fakt, da ima ravno aktiven kontokorrent pri ekonomični centralizaciji v posplošjenju čekovnega plačevanja nedogledno bo-dočnost.

Ako primerjamo razvojne težnje posameznih panog upravnega premo-

ženja, dalje zakonodajstva in organiza-cije hranilnic v različnih državah, vidimo, da ima v nemških provincah in drža-vah hipotekarno posojevanje rastočo tendenco, v Franciji in deloma v Nemčiji vztrajen boj proti »systeme étatiste« in zakonitim crejnitvam ter obligatorni investiciji v državnih papirjih, ker je po njih naziranju zadostovala že poštna hranilnica, na katero ima država uprava popolno ingerenco, da jo poljubno iz-rablja proti privatnim hranilnicam in disponira z njenimi sredstvi. Kljub temu so se pojavljale v hraništvu vedno struje, ki so stremele po reformi celega hranilničnega ustroja.

Reformne težnje so bile deloma reakcija vsled pogrešenega razvoja hra-nilnic, deloma pa so stavile zahteve iz višjih gospodarsko-političnih vidikov, ker jim v gotovih smereh zakoniti okvir regulativa ni več zadoščal.

Eno starejših reformnih teženj je zastopal že naš Miha Vošnjak, ko je podal v državnozborskem hranilničnem odseku dne 9. februarja 1887 obširno motiviran predlog, naj tiste hranilnice, ki so bile ustanovljene pred letom 1844 oziroma pred izdajo hranilničnega pravilnika preidejo v last in upravo do-tičnih dežel. Ta predlog, po katerem bi bile graška, celovška in kranjska hranilnica v Ljubljani, ki so še bile edine društvene hranilnice za naše pokrajine, prišle v roke deželne uprave je povzročil pri nemškoliberalnih čla-

nih odseka hud odpor in ker se Poljaki niso navduševali za stvar, je ostal pred-log popolnoma nepoštevan. Vošnjak je pozneje opustil ta načrt reforme in nove hipotečne in komunalne deželne banke so bile osnovane popolnoma samostojno. Vošnjak pa je svoj predlog že poprej l. 1885. sprožil v deželnem zboru štajerskem, glede Steiermärkische Sparkasse in z njo združenega hipo-tekarnega zavoda, ki je bil ustanovljen l. 1866. Naletel je na silno razburjenje v krogih liberalnih Nemcev vsled ostre kritike, s katero je obsojal društvene zavode. Kljub opetovanemu povdarjanju, da omenjeni zavodi razen svojih rez-zervnih zakladov ne nudijo nobenega nadaljnega jamstva vložnikom, da torej defraudacija rezervnega zaklada vzame interesentom vse, se vprašanje reforme do danes ni rešilo. Za Štajersko je imela graška občinska hranilnica svoj hipo-tekarni zavod, ki datira iz l. 1906. Var-nostno podlago zastavnih pisem tvorijo: 1. vse hipoteke zavoda, na katere so pravice lastnikov zastavnih pisem zem-ljiško vknjižene; 2. vse premoženje zastavnopisemnega zavoda in sicer ne-premičnine zavoda, amortizacijski za-klad, rezervni in vsi ostali zakladi. Ob ustanovitvi je hranilnica podelila rezervnemu fondu Kron 800.000, ki se je potem sukcesivno zvišal, ker krožeča postavna pisma ne smejo presežati dvajsetkratne vsote rezervnega zaklada. Na Kranjskem, Koroškem in Goriškem

ter za Istrijo so bile v zadnjih letih pred vojno začele delovati deželne banke odnosno deželni hipotečni in komunalno kreditni zavodi, katerih namen je zem-ljiško kreditno privatno organizacijo v splošnih gospodarskih interesih do-polniti in s svojo konkurenco prisiliti druge zavode, da nudijo enake ugodnosti. Načini amortizacije pri hranilnicah so različni. Pri zemljkrajnih posojilih po 4³/₄% in letnem odplačevanju 50% končuje v 62 letom, pri 60% že s 33 leti. Kar se mobilite bilančnih aktiv hranilnic tiče, so bile nastopile zadnji čas pred vojno že precej boljše razmere. Vendar so pri nekaterih zavodih, ka-kor izkazuje statistika, znašale hipoteke skupno z javnimi posojili do 80% celotnih aktiv. Reformisti zahtevajo v tem oziru, kakortudi glede nalaganja hranilničnih zakladov, določitev maksimalnih mej in omejitev poslovnega področja v kra-jevnem oziru. Na drugi strani pa se je skušalo med vrednostne papirje vpeljati na hranilničen trg ogrske državne rente.

Sredi osemdesetih let je bila akcija za reformo hranilnično-organizacijskega zakona zelo živahna, vlada je bila ope-tovano v obeh zbornicah pozvana, da naj predloži nov načrt hranilničnega za-kona, pozneje so parlament absorbirali drugi boji, nastali novi programi, ob katerih se ni več vrnilo zanimanje in resno delo ne hranilništvu ne združ-ništvu. (Dalje prihodnjik.)

Ozirajte se pri naročilih na tvrdke, ki oglašajo v „Trgovskem Listu“.

Prehodna doba povrata k državnemu sistemu.

Zunanji lesk gospodarskega pokreta je dolgo časa na zunaj prikrival nesolidno podlago razvoja in ko je izbruhnila ob otvoritvi velike jubilejne razstave na Dunaju borzna kriza in nastala splošna depresija, pokazali so se vedno bolj in bolj jasno defeciti železniških podjetij. Zato je nastala potreba, da se prekine s stari sistemom in uvede moderna prometna načela. Dobo od leta 1873 do leta 1880 karakterizira popolen preobrat državne železniške politike in prehod k definitivnemu sistemu državnih železnic.

Prve posledice krize so bile, da je cela vrsta projektov, za katere so bile že podeljene koncesije, propadla. Med temi so bile loška zveza, labudsko-savinjska lokalna, južnoštajerska transverzalka in dolenske železnice.

Država je imela v tej dobi vsled splošnega poloma ogromno dela z sanacijo obstoječih podjetij. Uspehi privatnih podjetij so bili v letih depresije vedno in vedno slabši radi stagnacije industrije. Finančna kriza delniških železnic je leto za letom bolj narasčala. Država pa je bila deloma po mednarodnih pogodbah vezana, deloma poklicana vsled obupnih, dolgoletnih gospodarskih razmer pomagati posameznim pokrajinam, jim nuditi del zasluzka doma. Ker je zavadalo v finančnih krogih proti železniškemu podjetjem splošno nerazpoloženje, je bila država prisiljena dograditi v lastni režiji železniško omrežje. Sem spadajo istrijske železnice in pontebeska zveza. Na naslov državne garancije se je izplačalo v letih obrata sledeče svote:

Ako odštejemo vrnjene predjume, znašajo na robu osemdesetih let državna posojila na račun poročstva 196.7 milijonov goldinarjev, ki so bili največje breme pasivnih državnih financ. Vsi defeciti za dobo 1876—81 državnega proračuna znašajo 262 milijonov fl. in od tega je garancijskih predjumov železnicam 114.8 milijonov fl. in 50 milijonov za železniške stavbe.

leta	tisoči gl. a. v.	% osebne agia
1873	15.542	8.39
1874	20.252	5.42
1875	21.039	3.52
1876	22.020	4.77
1877	19.103	9.55
1878	20.286	2.67
1879	19.341	—
1880	17.925	—
1881	14.265	—

Debate v državnem zboru so se priostriale, ker nekatera podjetja jamčenih železnic niti obratnih stroškov niso mogla kriti s svojimi dohodki, o kakem obrestovanju posojil ali delniškega kapitala pa sploh ni govora.

Državna železniška uprava je v prvi dobi zgrajene proge po vrsti dajala v najem privatnim družbam, ki so izkoriščale v tej obliki državno garancijo. Sem spadajo istrijske železnice in labudska proga, na katerih je vzela obrat v najem južna železnica in pontebeska zveza, ki je, dasi na kratko dobo treh mesecev samo, bila v obratu Rudolfove železnice.

Leta 1875/76 začenja v avstrijskem parlamentu najznamenitejše železniškopolično zasedanje z interesantnim ekspezejem trgovskega ministra Chlumeckega: »Železnice so pri nas izključno v rokah privatnega podjetništva in uživajo večinoma državne podpore v raznih oblikah, toda njih gospodarski položaj je slab. Rabijo vedno večje kredite, ne da bi bilo kaj upanja, da kdaj vrnejo državna posojila. Enako dezolaten je položaj negarantiranih železnic. Železniška mreža ne odgovarja razvoju in interesom, ker manjkajo zveze, ki so eminentne važnosti v trgovskem in industrijskem oziru. Mnogo velikih podjetij se drobi v majhne krajevne družbe. Vsled medsebojne konkurence posameznih podjetij je tudi sestavljanje tarifov poškodovalo interese države in javnosti. Kljub vsej neenakosti teraina, gostote in kulture ter

državnopravnega obrata in dražbi tuje kapitala, ni bilo proge, za katero bi se ne bili našli podjetniki.

(Dalje prih.)

Rezerve in dohodnina.

(Konec.)

Zakonodajec zahteva dalje, da je dotacija, oziroma tudi rezerva primerna. V dvomih naj davčna oblast zasliši strokovnjake.

Zanimivo je zasledovati, kako se je svoječasno v parlamentu na Dunaju utemeljevalo spremembo § 160, zak. o osebnih davkih. Celega referata ne bomo navedli, ker je preobširen. Utemeljilo se je v obče takole. Izkazala se je potreba, da se § 160, zakona o osebnih davkih iz l. 1896 spopolni.

Davčna oblast naj ne vpoštevata samo že nastale zgube in znižbe na vrednosti, ampak tudi take zgube in znižbe, katere je pričakovati z ozirom na naravni potek obrata. Upoštevati je te zgube in znižbe brez ozira na to, ali se uveljavijo potom odpisov, ali pa potom posebnih zavarovalnih kontov.

Ako se pa zgubo ali znižbo (nadmestilo) zaračuna kot tekoč obratni izdatek, ki obremenjuje račun zgube in dobička, odpade zgoraj navedeni davka prosti odbitek (odpis odnosno rezerva).

Nadalje opomni parlamentarno poročilo, da so doslej davčne oblasti v tem oziru postopale premalenkostono. Vpoštevale so ni načelo, da pravilno knjigovodstvo zahteva tudi tedaj odpise, ako se z njimi bistveno reducira čisti bilančni dobiček.

Nadalje se omenja, da je upravno sodišče že doslej bilo mnenja, da davčni organi ne smejo kar tako reducirati ali črtati rezervne dotacije, odpise itd. V vseh dvomljivih slučajih je zaslišati strokovnjake. Stranko je eventualno obvestiti potom pomislekov.

Davčna praksa je doslej odpise pri dubioznih terjatvah ignorirala. To ni utemeljeno po zakonu. Člen 31, trg. zakona zahteva izrecno, da je dubiozne terjatve v bilanco vstaviti po njihovi dozdevni vrednosti, neiztirjive terjatve pa do cela odpisati.

Ako bi davčna oblast bila mnenja, da so odpisi pri dubioznih previzoki, tedaj naj zasliši strokovnjake.

Že nastale in pa pričakovane zgube in znižbe na vrednosti se lahko bilancira na dva načina, ali z direktnim odpisom ali pa potom vstavitve posebnega zravovalnega konta (Bewertungskonto) na pasivni strani bilance.

Tako se postopa v obče pri podjetjih, ki polagajo javne račune. Zadnji čas uveljavljajo to tudi fizične osebe, zavezane dohodnini.

Upravno sodišče in deloma tudi davčne oblasti so tako prakso že dozdej pripoznale.

Referent finančnega odseka pravi nadalje:

Popolnoma naravno je, da naj davčna oblast odpise pri dohodnini zavezanih oseb obravnava ugodnejše kakor pa odpise pri onih podjetjih, ki polagajo javne račune. V obče naj se pa postopa analogno kakor pri odpisih in rezervah v zmislu § 95 lit. f. zakona o osebnih davkih. (Ta paragraf obravnava namreč, v koliko so odpisi in rezerve davka proste, ako zadevajo podjetja, ki polagajo javne račune). Posebno je uvaževati odlok (bivšega) fin. ministrstva z dne 7. marca 1906, št. 3958.

Zloraba je možna. Vendar se lahko prepreči na ta način, da se odpisov in rezerv ne pripozna za davka proste, ako se obenem dotične zgube in vrednostne znižbe ali nadomestne nabave zaračuna kot tekoče obratne stroške. Na zgoraj omenjeni način bi se namreč eno in isto okolnost upoštevalo dvakratno in bi se dobiček podjetja torej tudi dvakratno zmanjšal. S tem je davčnopravno vprašanje odpisov in rezerv dosti jasno označeno. Predpogoj za davčno prostost rezerv je predvsem, da služi v kritje zgub določeno označene vrste.

N. pr. rezerva za menične zgube, za dubiozne terjatve, za kurzne zgube itd.

Ako ima rezervni fond namen kriti istočasno dve ali več vrst zgub, ali pa, ako rezerva ne služi v kritje zgub določeno označene vrste, tedaj davčna oblast takim rezervam ne prizna davčne prostosti. N. pr. splošna rezerva za kritje meničnih in drugih terjatev, rezerva za valutne zgube in za dubioze, ni davka prosta.

Prva (splošna) rezerva služi v kritje splošnih zgub, torej ne v kritje zgub ene določeno označene vrste. V ostalih slučajih pa ima dotična rezerva namen kriti dvoje vrst zgub.

Ker postopa davčna oblast pri davka prostih rezervah zelo oprezno, je nujno, da so tudi stranke zelo oprezne, ako sestavljajo posebne rezerve.

Kupne pogodbe.

(Predpisi o kolkih in pristojbinah.)

Kakor smo navedli že v splošnih določbah o kolkih in pristojbinah (Trg. list št. 97 in 98) so podvržene kupne pogodbe glede nepremičnin pristojbini prav v vsakem slučaju, ako se naredi o tem kaka listina ali pa ne, ako se kupovalec na podlagi te pogodbe v zemljiški knjigi prepíše ali pa če se ne.

Kadar se gre pa samo za premičnine, je plačati pristojbino samo takrat, ako se naredi glede te kupne pogodbe, kaka listina, h kateri pa račun taksi in pristojbinski pravilnik (člen 8 št. 10) pač celo korespondenco. Na ta način bi bili podvrženi pristojbini celo navadni trgovski sklepi, četudi niso sklenjeni z formalno pogodbo, nego samo z korespondenco. Po avstrijskem pristojbinskem zakonu (tar. post. 60, št. 4 je bila taka trgovska korespondenca kolka prosta ter bi bilo na vsak način umestno, da se vstraja na tej prostosti tudi še nadalje ter da se pri prvi pristojbinski noveli ta določba omili ali pa natančneje pojasni.

Višina in način plačevanja pristojbine sta pri kupnih pogodbah (tar. post. 12, zakona o taksama) različna: drugačna pri premičnini in drugačna pri nepremičnini.

1. Kupne pogodbe glede premičnin.

Pristojbina znaša 1 odstotek od kupnine. Plačati jo je prav v vseh slučajih v kolkih in sicer na ta način, da se piše čez kolek, kakor pri listinah, na primer pri priznanicah.

Kupnino je okrožiti, kakor običajno pri odstotnih pristojbinah, na polnih 40 K, pri čemer se pa znesek izpod 2 K kar prezre.

V slučaju, da bi se listina pravilno ne kolkovala, je plačati poleg redne pristojbine petkratno kazni; obenem je plačati tudi takso za kazensko razsodbo.

Ako potrjuje v listini prodajalec, da je prejel kupnino od kupovalca že plačano, ni plačati od tega potrdila nikake nadaljne pristojbine, ker spada to potrdilo h kolka prostim določilom kupnih pogodb.

Primer: A. proda B. svoje pohištvo za kupnino 9140 K. Kupec je plačal del kupnine v znesku 4000 K takoj ter mu prodajalec potrjuje obenem prejem tega zneska; ostanek v znesku 5140 K mu bo plačal s 5% obrestimi vred tekom 1 leta.

Pristojbina se izračuna na ta način, da se okroži kupnina 9140 K na polnih 40 K, to je na znesek 9160 K. Od te okrožene vsote znaša pristojbina 1%, in sicer 91 K 60 vin. Ta znesek je plačati v kolkih, ki jih je pripeti na prvo stran listine, pod napis, ter je pisati čez nje prvo vrsto besedila. Pogodbe ni treba davčnemu uradu nič prijaviti, ker se gre samo za premičnino.

2. Kupne pogodbe glede nepremičnin.

Pristojbina znaša prav v vseh slučajih 5 odstotkov. Plačati jo je neposredno (v gotovini) pri davčnemu u-

radu in sicer najpozneje v 15 dneh po sklenitvi pogodbe.

Če se je sklenila pogodba ustmeno, mora priti prodajalec ali pa kupovalec v navedenem roku k davčnemu uradu ter napovedati vse za odmero pristojbine potrebne podatke in plačati obenem dotični znesek.

Ako se je sklenila pa kupna pogodba pisмено, morata vzeti prodajalec ali pa kupovalec s seboj izvorno listino (ki jo je kolkovati z 2 din.) in obenem prepis te listine. Ta prepis mora biti od notarja ali pa od sodišča poverjen (vidimiran). Potrjen mora biti namreč, da se zлага z izvirnikom. To potrdilo je v tem slučaju kolka prosto.

Davčni urad vpiše kupno pogodbo v dotični dnevnik in pove stranki pristojbino, ki jo pača ta takoj v gotovini. Prepis kupne listine ostane pri davčnem uradu; izvirnik dobi pa stranka nazaj s potrdilom, da je pristojbina plačana.

Sedaj gresta prodajalec ali kupovalec lahko k sodišču ter vložita tam prošnjo za zemljknižno prepis lastninske pravice na kupovalca. To prošnjo je kolkovati pri višini kupnine nad 1000 K s kolkom za 5 din. Kot prilogo ji je priložiti izvorno kupno pogodbo in kolka prosti nepoverjeni prepis. Podpis prodajalčev mora biti na kupni pogodbi od notarja ali pa od sodišča poverjen (legaliziran). Kolek za to poveritev (legalizacijo) znaša sedaj 5 din. V kupni pogodbi mora biti številka zemljiškega vložka (in če treba tudi številka parcel) in katastralna občina natančno navedena in določno izražena, da dovoljuje prodajalec kupovalcu, da se sme prepisati zemljknižno na dotično zemljišče.

(Dalje prih.)

Fr, Zelenik

Kupčijske vrste kave.

V svetovni trgovini se nahaja mnogo vrst kave, od katerih je pa večina pri nas neznana.

Za najboljšo kavo se smatra arabska ali Mokka iz Yemena izvažata se iz pristanišča Aden. Zrno te kave je jako majhno in bl-dorumeno. Videl sem le vzorec te kave, pil je nisem. V Trstu se je arabska kava malokedaj dobila. Kar se je prodajalo za Mokka, je bila drobnozrnata kava iz Jave ali Brazilije.

Liberija je velikozrnata, ne posebno okusna kava vshodne Afrike. Goji se pa tudi že na Javi. Na oko je ta kava lepa.

Na Javi in v Indiji se dobivajo jako dobre vrste kave, rjave, zlatorumene, višnjevozelene barve in se imenujejo po izvoznih krajih kot Preanger, Kediri, Passuran, Bessuki itd.

Kava iz Jave po daljšem ležanju izgubi zeleno barvo in postane ruiavkasta.

Otok Ceylon je proizvajal lepo in dobro kavo. Neka bolezen pa je uničila plantaže in se sedaj goji čaj.

Menado je jako okusna kava iz otoka Celebes. Ta kava je velikozrnata, ravavno temnorumena in močnega, jako čistega in dobrega okusa. Večkrat ima luknjice, zato ljudje mislijo, da je črviva. Ta kava se prištevata med najboljše vrste.

Mehika proizvaja dobre vrste kave, ki pa gre skoraj vsa v Severno Ameriko. Omenjam Tabasco in Tepic. Slednja se prodaja kot mehikanska mokka.

Domingo je temnovišnjeva kava, ima mnogo zmečkanih ali zdrobljenih zrn ter je precej pomešana s peskom in zemljo.

Jamaika je velikozrnata, temnozeleno kava.

Gvatemala in Kostarika so svetlozelene, temnorjavozelene ali pa tudi temnovišnjeve vrste.

Kuba je navadno zelene barve, zrna pa so ozka in dolga.

Maracaibo je podobna Javi in se tudi za tako prodaja.

Portoriko je lepa kava temnozeleno barve, luskinasta. Najboljše vrsta je Hacienda.

Salvador je jako lepa, svetlorumenozelena kava z rujavorudečimi luskinami.

Venezuela je oprana, višnjevozelena, lepozrnata kava, ki pa hitro obledi.

Brazilijska proizvajava kave Santos. Rio in Maragupig. Pri nas je najbolj vdomačena Santos. Najboljša vrsta je Santos kampinas. Santos je takorekoč deklica za vse, saj jo prodajajo za Mokka, Javo itd. ali samo za sebe ali jo pa mešajo med dotične vrste.

Rio ali Brasil (Golden Rio) je sestra kave Santos ali je slabše kakovosti, ima oster duh in okus po slami. Maragupig je velikozrnata kava.

Omenim še triažo (Triage). To pa ni kaka posebna vrsta kave, ampak ponujajo pod označbo triaža odpadke pri prebiranju raznih vrst kave. Zato obstoji to blago iz črnih, razbitih in drugače pokvarjenih zrn najrazličnejših vrst kave. Vmes pomešajo tudi to, kar pometejo skupaj v ladijskih in skladiščnih prostorih. Triaža ni za nadrobno prodajo, nego se mora žgati in prodajati kot pražena kava.

Ako kavo pokvari morska voda, tedaj jo ponujajo kot »havarirano« kavo. Spoznavanje kave je jako težko. Vrsta, vel kost, kakovost, barva, okus itd. kavinega zrna je odvisna od vrste kavine rastline (nad 30 vrst), zemlje, podnebja, vremena, starosti kavinega zrna, od načina pripravljanja in od previdnosti pri spravljaju. Z ležanjem pridobi kava na kakovosti kakor tobak, ali izpremeni barvo. Santos je najboljša po dveh letih, Mokka pa celo po treh letih ležanja.

Dobra kava mora biti prijetnega kavinega duha, trpkega okusa, enakomerne velikosti in barve, brez zdrobljenih, pokvarjenih in črnih zrn. (smrdljivk).

Kava se ne sme hraniti poleg močno dišavih predmetov.

Ne bom pojasneval raznih načinov, s katerimi so apretirali, lepšali, barvali, glazirali itd. kavo, ker se danes tako popravljajo kave ne izplača, se prodaja le naravno. Opomnim še, da je bilo pred vojno na celem balkanu dovoljeno prodajati le naravno kavo, ne pa tudi barvano (po naše oprano). S tem so se izognili vsaki goljufiji in so Balkanci že takrat pili dobro kavo.

Izvoz in uvoz.

Zvišanje izvoznega kontingenta. Ekonomsko-financijski komite ministrov je sklenil dovoliti zvišanje izvoza konj in ovac, in sicer se sme izvoziti preko dosedanjega kontingenta 3000 konj in 40 tisoč ovac.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Ukinjenje občinskega sodišča za pobijanje draginje. Mariborski občinski svet je v svoji seji sklenil ukiniti občinsko sodišče za pobijanje draginje, ker manjka ustavna podlaga za njegov obstoj. Občinsko protidraginjsko sodišče pa se s tem sklepom noče spoprijazniti ter objavlja v časopisih, da ne prizna ukinitve in da bo i nadalje delovalo kakor doslej.

Novi protidraginjski izgredi v Berlinu. V ponedeljek so zopet izbruhnili v Berlinu protidraginjski izgredi, to pot le v manjšem obsegu. Oropanih je nekaj trgovin.

Industrija.

Zagrebski veliki sejem. Upravni odbor »Zagrebskega zbora« je v svoji zadnji seji sklenil, da se vrši zagrebski veliki sejem od dne 3. do dne 15. junija 1922. Prostor bo povečan še za 20.000 m².

Končane stavke. Končana je kovinarska stavka v Julijski Benečiji in v Livornu ter rudarska stavka v ostrovskega revirju na Češkem.

Letošnja produkcija sladkorja v vseh delih sveta se ceni na 311.19 milijonov meterskih stotov. Pridelanega je letos 12.07 milijonov meterskih stotov manj kot lansko leto in 7.36 milijonov meterskih stotov več kot leta 1919. Evropa je pridelala od sladkorne pese 77.04 milijonov meterskih stotov.

Brezposelnost v Italiji. Na podlagi statistike ministrstva za javna dela, je bilo v Italiji dne 1. septembra stanje brezposelnosti sledeče: kmečkih delavcev 69.407, rudarjev 14.272, delavcev v kmečki industriji 25.221, metalurgičnih delavcev 72.775, stavbenih delavcev 130 tisoč 334, tekstilnih delavcev 24.200 in drugih okrog 35.000. — Nobena tovarna ni vzdrževala popolnega obrata.

Nezaposlenost v Londonu narašča. Brezposelnost v Angliji se vedno bolj širi. Število brezposelnih je zadnji teden naraslo na 1.832.400.

Obrt.

Krojaška zadruga v Ljubljani nanašnja, da se 12. decembra t. l. vršijo pomočniške in mojstrske preizkušnje.

Denarstvo.

Dvanajstina za januar sprejeta. Od narodne skupščine odkazani zakonski predlog glede dvanajstin za januar, februar in marec je prišel na seji finančnega odbora v razpravo. Debata je bila kratka. Min. n. r. Velizar Janković in poslanec Radivojevič sta zastopala stališče, da ni treba dvanajstin, nego naj se pravilno razpravlja o tem, kako bi se doseglo proračunsko ravnotežje. Nato je finančni minister dr. Kumanudi izvajal, da morajo biti dvanajstine za januar sprejete najdalje do 10. t. m. Po živahni debati so bile odobrene dvanajstine za mesec januar ter se je dočlo, da se za ta mesec zmanjšajo proračuni v posameznih oddelkih pri vseh ministrstvih. Finančni minister je sprejel ta predlog, ki ga bo predložil ministrskemu svetu.

Prevzete avstrijskih vojnih posojil v državni dolg avstrijske republike. Avstrijsko zvezno ministrstvo financ je za avstrijske državljane podaljšalo rok za prošnje glede prevzeta avstrijskih vojnih posojil v državni dolg avstrijske republike do 31. decembra t. l. Prošnje se naj vlagajo izključno pri kompetentnih avstrijskih davčnih uradih I. instance (davčna administracija oziroma davčni urad).

Slovenska banka v Dolnji Lendavi. 2. decembra je začela poslovati v Dolnji Lendavi podružnica Slovenske banke v Ljubljani. Slovenska banka bo imela v Dolnji Lendavi tudi podružnico Impexa, izvozne in uvozne trgovine ter podružnico Textilia, trgovine s perilom na debelo. Ekspozituro bo imela tudi v Murski Soboti.

Kredit Avstriji. Predsednik reparacijske komisije William Goode je naprosil poslaniško konferenco, da se naj Avstriji čim prej dovoli kredit. Goode je že prej opozarjal zaveznike na vse gospodarske težkoče, s katerimi se ima boriti Avstrija.

Ruska državna banka stopi v zvezo z inozemskimi bankami. V Moskvi je bila 8. t. m. otvorena državna banka. Sovjetski zastopniki v Nemčiji, na Angleškem, Švedskem, Finskem, v Estoniji in Litvi so dobili pooblastilo, da smejo skleniti z inozemskimi bankami dogovore glede ustanovitve medsebojnih zvez.

Promet.

Vozninski stavki za sladkor iz Trsta na Dunaj. Z veljavnostjo izza dne 1. decembra 1921, do preklica, najdalje pa do konca meseca decembra 1921, se račun v okviru »Provizorne železniške tovarne tarife«, veljavne izza dne 1. februarja 1921, za sladkor pozicije Z—12—d, ki prihaja v Trst preko morja in je namenjen nadaljnemu prevozu po železnici kot tovarno blago, vozninski stavek 800 centesimov za 100 kg iz Trsta na Dunaj, ako se plača voznina najmanj za 10.000 kg za tovarni list in voz.

Telefonski imenik za Hrvatsko. Izšel je nov »Telefonski imenik za Hrvatsko, Slavonijo in Medjimurje«. Dobiva se pri založniku Veriš in drugovi v Zagrebu, Marovska ulica 21. Cena 7 D 50 para.

Otvoritev javne telefonske postaje Podsused. V področju poštnega in brzojavnega ravnateljstva Zagreb se je otvorila javna telefonska postaja Podsused za medkrajevni telefonski promet.

Telefonska stavka na Dunaju. Ker mehaniki, ki so zaposleni pri telefonu na Dunaju, niso dosegli povišanja mezd, so začeli 6. t. m. zjutraj stavkati. Ustavljen je bil celokupen telefonski promet do večera.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Ustanove za obrtnike in vdove obrtnikov. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za leto 1921: a) osemnajst ustanov (8 po 150 K in 10 po 60 K) za onemogle uboge obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst ustanov (4 po 150 K in 10 po 60 K) za onemogle uboge obrtnike in trgovce vojvodine

Kranjske; c) pet ustanov po 120 K za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov in trgovcev. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 18. decembra 1921. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Dobava prediva (konoplje). Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 13. januarja 1922 pismena ofertalna licitacija za dobavo 20.000 kg prediva (konoplje). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava mila. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 30. januarja 1922 pismena ofertalna licitacija za dobavo 1000 kg belega mila in 4000 kg kalijevega mila. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava indigo-kopirnega papirja. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 4. januarja 1922 pismena ofertalna licitacija za dobavo indigo-kopirnega papirja. Predmetni oglas z navedbo množine, vrste itd. je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava, prodaja.

Nabava papirja. Poštno ravnateljstvo v Ljubljani potrebuje za natisk uradnih tiskovin 22.000 kg različnega papirja. Natančne podatke daje oddelek V. poštnega ravnateljstva. Natečaj se zaključi dne 15. decembra t. l.

Direkcija državnih železnic v Zagrebu razpisuje za 15. december t. l. ponovno licitacijo za gradnjo inšpektorata državnih železnic v Ljubljani. — Natančni podatki o tej licitaciji so razglašeni v Službenih Novinah.

Razno.

Ureditev delavnega časa. Odsek zakonodajnega odbora je sprejel glede ureditve delavnega časa sledeči predlog: Za regulacijo delavnega časa se razdelijo podjetja v tri kategorije. V prvo kategorijo spadajo rudniška in industrijska podjetja, v katerih je najmanj 15 delavcev. V tej kategoriji ostane osemurni delavnik, ki se sme podaljšati v posameznih podjetjih za eno uro le, če se za to izreče štiri petine vsega delavstva v tajnem glasovanju. V drugo kategorijo spadajo obrtniška podjetja z manj nego 15 delavci. Kot normalni delovni čas velja osem-, devet- ali deseturno delo, ki ga nominira minister za socialno politiko v sporazumu z ministrom trgovine in po zaslišanju trgovskih in delavskih zbornic. Merodajna je težina dela. To normiranje se mora izvršiti najkasneje v šestih mesecih. V tretjo kategorijo spadajo prometni delavci, za katere se bo reguliral delovni čas s posebno naredbo ministrstva saobračaja.

Dražba lova. Lovi krajevnih občin Gradca, Sinjega vrha in Vinice, se bodo v ponedeljek dne 19. decembra 1921 ob desetih pri okrajnem glavarstvu v Črnomlju na javni dražbi oddajali v zakup z dobo petih let, t. j. od dne 1. januarja 1922 do dne 31. decembra 1926. Dražbeni in zakupni pogoji so na vpogled pri okrajnem glavarstvu med uradnimi urami.

Trgovski register.

Vpisi v trgovski register. I. Vpisale so se nastopne firme: Anton Čuk. Sedež: Blekova vas. Obratni predmet: trgovina z lesom. Mijo Grobotek ml. Sedež: Bohinjska Bistrica. Obratni predmet: trgovina z lesom za kurjavo. Fr. Ks. Oblak. Sedež: Brod. Obratni predmet: trgovina z lesom. Anton Zihnerl. Sedež: Cerknica. Obratni predmet: trgovina z lesom. Artur Serini. Sedež: Dolenji Logatec. Obratni predmet: lesna trgovina. Berth. Karplus. Sedež: Dunaj. Obratni predmet: lesna trgovina. Družbena oblika: javna trgovska družba izza dne 20. marca 1901. Alojzij

Weilgoni. Sedež: Gradec pri Litiji. Obratni predmet: trgovina z lesom. Josip Hönigman. Sedež: Kočevje. Obratni predmet: trgovina z usnjem. Josip Borišek. Sedež: Litija. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom. — II. Vpi-Gorenc. Sedež: Litija. Obratni predmet: trgovina z lesom in ogljem. Josip Karničnik. Sedež: Maribor. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom na drobno. J. Pošinger. Sedež: Maribor. Veletrgovina z orožjem in municijo na debelo. Peter Magerl. Sedež: Peki pri Poljčanah. Obratni predmet: parna žaga, produkcija lesnih izdelkov in trgovina z lesom in lesnimi izdelki. L. Lobe. Sedež: Polom. Obratni predmet: trgovina z lesom in ogljem. I. Zidar. Sedež: Ribnica. Obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki na debelo in z mešanim blagom na drobno. Janko Šumrada. Sedež: Stari trg. Obratni predmet: trgovina z mešani mblagom. — II. Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah: Aleks Oblat. Sedež: Ljubljana. Obratni predmet: trgovina s čevlji, usnjem in čevljarskimi potrebščinami. Vpisala se je ustanovitev podružnice v Novem Sadu po sklepu sudbenega stola kao trgovačkoga suda v Novem Sadu z dne 10. julija 1921., broj T. 130/921. M. Ranth. Sedež: Ljubljana. Imetnik doslej: Karel Ranth. Besedilo firme odslej: Ivan Železnikar. Imetnik odslej: Ivan Železnikar, trgovec v Ljubljani, Marijin trg št. 3. Izstopil je dosedanji imetnik Karel Ranth. Prokura Sabine Ranthove se je izbrisala. M. Uran. Sedež: Ljubljana. Obratni predmet doslej: trgovina z galanterijskim blagom, papirjem, parfumi, kozmetičnim blagom in izdelovanaje kreme za lice (Zaraida). Imetnik: Josip Uran, trgovec v Ljubljani. Pokura Josipa Urana se je izbrisala.

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljanski trg. Goveje meso kg 30 do 34 K po kvaliteti. Telečjega mesa primanjkuje; cena 24 do 26 K kg. Enako primanjkuje prašičjega mesa. Slanine in masti je na trgu dovolj; nakup slaboten. Slanina I. vrste 75 K kg, mast se prodaja od 82 do 85 K kg. Konsum mesnih izdelkov močno raste. Glede divjačine in rib se pripravlja zadostna preskrba trga. V petek, dne 9. t. m. se začne razprodajati na trgu ribe na drobno in na debelo v vsaki množini in sicer krap, mali somi in ščuke po 40 K kilogram, na prostoru poleg zadnjih stojnic. Glede jajc je zavladovalo stalno pomanjkanje. Sadni trg: Jabolka 12 do 18 K kg, hruške 20 do 24 K kg, orehi 32 K kg. Moka št. 0 20 K, kaša 13 K, ješprenj 18 K, otrobi 6.50 K, koruzna moka 12 K, pšenica 14.40 K kg, rž 12 K, ječmen 11 kron, oves 9 K, nova koruza 10.50 K, ajda 9 K, fižol 13 do 14 K. — Glede zelenjave je trg krit.

Mariborski svinjski trg. Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 2. decembra, je bilo pripeljanih 52 prašičev. Cene so bile sledeče: 4 tedne stari prašiči komad 100 do 120 K, 5 do 6 tednov 180 do 200 kron, 6 do 8 tednov 400 do 450 K, 5 do 6 mesecev stari 600 do 800 K, 8 do 10 mesecev 1400 do 1800 K, eno leto 2000 do 2200 K, polpitane svinje kg mrte teže 32 do 34 K, plemenske svinje kg žive teže 26 do 28 K.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 115 — 120, Bukarešta 215 — 220, Milan 1168—1175, Newyork kabel 276 — 278, ček 270.325 — 270.40, Pariz 1990 — 2205, Praga 303 — 306, Svica 5250, Dunaj 3.75 — 3.90, Budimpešta 34.50 — 35.75, valute: dolarji 270—274, levi 190, rublji 26.5 — 30, napoleoni 1150, marke 123 — 125, lire 1140 — 1160.

Trg. obrtna banka 260—265. Jadranska banka 1400—1420. Ljub. kreditna banka 420. Slov. eskomptna banka 600—650.

Beograd, valute: dolarji 66, marke 30, levi 53, levi 44, avstrijske krone 1.10, devize: London 273, Pariz 500, Praga 76, Dunaj 0.92, Berlin 30, Milan 287, Budimpešta 9.50.

Curih, devize: Berlin 2.25, Newyork 5.19, London 21.05, Pariz 38.30, Milan 22.25, Praga 5.70, Budimpešta 0.70, Zagreb 1.90, Dunaj 0.15.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000,000 K. - Rezervni zakladi 45,000,000 K.

Ljubljanska kreditna banka**LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.**

Podružnice: Split, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Galanterija, drobnarija, papir in pletarski izdelki na debelo. Jurjevo, Ilirija, Cipulin-krema po tovarniških cenah.

Baloh in Rosina
MARIBOR, Grajski trg št. 3.**I. Korenčan, Ljubljana**

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko se nahaja na 12-1 Mestnem trgu števil. 20.

Čudežne sveče

(Wunderkerzen)

znamke „UNIO“v zanesljivi predvojni kvaliteti takoj dobavno
oferira iz skladišča v Mariboru**Anton Haas, Gregorčičeva ulica 10**
generalni zastopnik „UNIO“ tovarn-
Maribor.

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špeterijsko blago
raznoverstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznoverstno rudninsko
vodo,Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Ne slabite naše valute
z nepotrebniimi importi!**Gazela milo**Je prvovrstne kakovosti in
ca 20% ceneje kot enako-
vredno importirano milo.**Milarna in svečarna**
d. d. v Ljubljani.**Lesene žeblice za čevlje**

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Ljubljana Šmarno goro priflucen podl.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga
šivalnih strojevIgel in posameznih delov za vse sisteme
šivalnih strojev in koles, olje ter potreb-
ščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedla-
je ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke!

Postrežba točna

Na debelo:

Kava,

čaj, kakao,

sardine, olje, vinski

kis, bobinski in trapistov-
ski sir, salami, šunka in sla-
dina, ljutomersko stekle-
učno vino letnik 1917.

Rogaška

Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Medić, Rakovec & Zankl,prej:
A. Zankl
sinovi.**Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.**

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste
barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno
olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pieskarski, slikarski in
mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.

»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Bruntoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Trgovci in kmetijske zadruge pozor!

Umetna Kajnit 15%**gnojila:** Kalijeva sol 22-20%
» » 40-42%

oddaja po najnižjih konkurenčnih cenah tvrdka

Anton Tonejc in drug, Maribor.**Hedžet & Koritnik - Ljubljana**

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo